

ЗБІРНИК КРУГЛОГО СТОЛУ

СТАЛИЙ РОЗВИТОК

**ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМИ
ТА ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ**

В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Вінниця, 2026 року

УДК 342.9:351.74(477))

С75 Сталий розвиток правоохоронної системи та публічної безпеки в умовах глобальних трансформацій: зб. матеріалів круглого столу. (м. Вінниця, 19 січня. 2026 р.): Громадська Організація «Центр Науково-Дослідних Ініціатив., Вінниця: «ГО ЦНДІ» 2026.

Збірник містить наукові розробки науковців, представників практичних підрозділів Національної поліції та інших правоохоронних органів, докторантів, аспірантів та здобувачів вищої освіти, присвячені дослідженню теоретичних і прикладних аспектів розвитку взаємодії органів публічної влади та правоохоронних органів

Матеріали викладені в авторській редакції з незначними коректорськими правками.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори.

Електронна копія матеріалів круглого столу безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Громадської організації «Центр Наукового-Дослідних Ініціатив» у розділі «Архів наукових заходів», сторінка «Збірники наукових заходів» <https://gocsri.com/index.php/index/uk/index>

ЧИШКО Катерина Олександрівна,

провідний науковий науково-дослідної лабораторії

з проблем наукового забезпечення правоохоронної діяльності

та якості підготовки кадрів, кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри адміністративної діяльності Харківського

національного університету внутрішніх справ

капітан поліції

МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ СИТУАЦІЙ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ПЕРЕГОВОРНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Сучасна діяльність Національної поліції України відбувається в умовах підвищеної соціальної напруги, воєнного стану та активних суспільних трансформацій. У таких обставинах особливого значення набуває вміння поліцейського ефективно спілкуватися, попереджати конфлікти та досягати згоди без застосування сили. Переговорні навички стають не додатковою, а базовою складовою професійної підготовки майбутніх працівників поліції. Традиційні форми навчання, що ґрунтуються переважно на лекційному викладі матеріалу, не завжди забезпечують належний рівень сформованості практичних умінь. Саме тому актуальним є впровадження таких методів навчання, які дозволяють поєднати теоретичні знання з практичним відпрацюванням поведінкових моделей. Одним із таких інструментів є моделювання професійно-комунікативних ситуацій.

Переговорна діяльність у поліцейській практиці охоплює широкий спектр ситуацій: врегулювання сімейних конфліктів, спілкування з агресивно налаштованими особами, взаємодію з потерпілими, роботу під час масових

заходів, а також кризові випадки, що потребують негайного реагування [1, с. 135]. У кожному з цих випадків результат залежить не лише від знання законодавства, а й від здатності встановити психологічний контакт, правильно обрати тон спілкування та контролювати власні емоції.

Переговорні навички включають:

- уміння слухати та чути співрозмовника;
- здатність ставити чіткі й доречні запитання;
- володіння техніками переконання;
- навички деескалації конфлікту;
- уміння досягати компромісу в межах закону.

Формування таких умінь потребує системного підходу. Майбутній поліцейський повинен не лише знати алгоритми дій, а й навчитися застосовувати їх у реальних або наближених до реальних умовах. Саме тому важливо створювати навчальні ситуації, які відображають типові та складні професійні обставини. Особливістю переговорної діяльності є її динамічність. Ситуація може швидко змінюватися, і поліцейський має бути готовим коригувати свою поведінку відповідно до нових умов [2, с. 234]. Тому підготовка повинна передбачати тренування гнучкості мислення, стресостійкості та відповідальності за прийняті рішення.

Моделювання професійно-комунікативних ситуацій передбачає створення спеціально організованих навчальних сценаріїв, які відтворюють реальні умови службової діяльності [3, с. 354]. Такі сценарії можуть бути побудовані у формі рольових ігор, тренінгів, ситуаційних задач або комплексних навчальних вправ. Перевага цього методу полягає в тому, що здобувач освіти отримує можливість діяти, а не лише слухати. У процесі моделювання курсанти виконують ролі поліцейського, громадянина, потерпілого чи правопорушника, що дозволяє їм краще зрозуміти особливості поведінки різних сторін конфлікту. Це сприяє розвитку емпатії та здатності прогнозувати реакції співрозмовника [4, с. 100].

Важливим етапом є обговорення результатів після завершення вправи. Аналіз дій учасників допомагає виявити помилки, визначити ефективні стратегії та сформувати навички самоконтролю [5, с. 1519]. Такий зворотний зв'язок забезпечує усвідомлення власних сильних і слабких сторін.

Ефективність моделювання залежить від кількох умов:

1.Реалістичність сценаріїв. Ситуації повинні максимально відповідати практиці роботи поліції.

2.Поступове ускладнення завдань. Спочатку відпрацьовуються базові комунікативні дії, згодом – складні переговорні процеси.

3.Залучення міждисциплінарних знань. Поєднання правових, психологічних і етичних аспектів робить навчання цілісним.

4.Регулярність проведення. Навички формуються через повторення та систематичну практику.

У сучасних умовах доцільно використовувати також цифрові інструменти: відеофіксацію вправ для подальшого аналізу, інтерактивні платформи та віртуальні симуляції. Це дозволяє урізноманітнити навчальний процес і підвищити його ефективність.

Таким чином, моделювання професійно-комунікативних ситуацій не лише сприяє розвитку переговорних навичок, а й формує впевненість у власних діях, відповідальність та здатність приймати рішення в умовах невизначеності.

Отже, переговорні навички є необхідною складовою професійної компетентності майбутнього поліцейського. Вони забезпечують можливість врегулювання конфліктів мирним шляхом, підвищують рівень довіри громадян до правоохоронних органів та зменшують ризик застосування сили. Моделювання професійно-комунікативних ситуацій виступає дієвим інструментом формування таких навичок. Воно поєднує теорію і практику,

створює безпечні умови для відпрацювання складних сценаріїв та сприяє розвитку професійної відповідальності.

Список використаних джерел

1. Зінченко Д. А. Психоемоційний стан працівників поліції під час воєнного стану в Україні. Соціально-психологічне забезпечення діяльності сил безпеки та оборони України : тези доп. IV Всеукр. наук.-практ. конф. / МВС України, Нац. акад. Нац. гвардії України, Каф. психології та педагогіки гуманіт. ф-ту. Харків. НА НГУ. 2023. С. 134-137.
2. Зінченко Д. А. Розвиток комунікативної компетентності майбутніх працівників поліції. Сучасні напрями вдосконалення педагогічної майстерності викладачів: матеріали I Всеукр. наук.-практ. конф. / Міністерство юстиції України, Академія державної пенітенціарної служби. Чернігів. 2023. С. 234-236.
3. Білоусов А. В. Формування професійно-комунікативної компетентності майбутніх працівників підрозділів превентивної діяльності Національної поліції у процесі фахової підготовки: дис. ... д-ра філософії: 011 Освітні, педагогічні науки. МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. Вінниця. 2025. 416 с.
4. Родзін В. В. Теоретико-методологічні засади формування комунікативної компетентності майбутніх офіцерів поліції в системі фахової підготовки закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Перспективи розвитку національного законодавства в умовах дії правового режиму воєнного стану: зб. II наук.- практ. конф. / ГО "Молодіжна організація починаючих лідерів". Вінниця: ГО "МОПЛ". 2025. С. 99-102.
5. Федоренко О. І. Комунікативна компетентність як складова професійної культури поліцейського. Вісник науки та освіти. 2025. № 6(36). С. 1517-1530. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-6\(36\)-1517-1531](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-6(36)-1517-1531).